

ELŐFIZETÉSI ÁRAK.

Helyen kifizetve átlagosan, előfizetői
száma: 1894.
Egyes évre . . . 6 Ft — kr.
Fél évre . . . 3 " —
Negyed évre . . . 1 " 50 —

Egyes szám ára 4 kr.
kapható a kiadványban és
a Brassó B. Idegyűjtőjében.

Dezertáltak levelek nem
fogadnak el.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI LAP.

Megjelenik hetenkint háromszor: kedden, csütörtökön és szombaton.

HIRDETÉSEK díjazásai: Brassóban a kiadványban Kolozsvárta 26. sz. a. — Budapest: Elektonik Bernik, Goldberger A. V., Mezei A., Schwarz Gy. — Bresten: Damsberg J., Hassensien és Vogler, Schalk Bernik, Berlimen: Mosse Rostalt, Frankfurtban: Daube G. L. — Társas. — Hamburgban: Károly és Liebmann utak hirdetői iradjának.

Szerkesztői iroda,

hová a lap szövege, levelei, közlései, hirdetései:
Brassó, Kolozsvárta 26. sz. a.

Felelős szerkesztő:

Rozsmondai János

Főmunkatárs:

Dr. Lénványi Nándor.

Kiadóhivatal.

hová az előfizetők fizessék a hirdetői díj kifizetését:
Brassó, Kolozsvárta 26. sz. a.

Jövők.

II.

Brassó, okt. 31.

Mi lesz a mi egyházaink jövője, ha a közéletünk mostan mozgó törvényjavaslatai nagy nevezeti munkája megállt ott, a meddig azt a liberális eszmé-áramlat már feljlesztette?

Még erre a kérdésre ígertem első cikkemben feleletet, s ennek megjelöléséből óhajtanék egy kis jó tanácsot kívonni.

Aszennék küzdelmet, vívódást rendkívül érdekes tanulmány figyelemmel kísérem, leszállani az emberi lelek legalsó rejtekeinek mélyére, s nézni, mint tör fel onnan egy-egy gondolat vagy eszme mint tölgyfűz, mely bolyong a mocsaras vidékek birodalmában; mint száll el az más vidékekre is, mind nagyobb erővel beleszólvó már a nappal világságába is; gyönyörű foglalkozás, mely az embert igazán Isten gyermekévé teszi.

Sok nagy és szép eszme haladását s győzelemét jutását ünnepelheti már az emberiség. Az utat tört magának egy nagy eszme, az terjedésében néha évszázadokra vagy évezredekre is meg lehetett már állítani, de elfojtani, megsemmisíteni nem lehetett, s minél többen állanak utjába, annál nagyobb rázkodást okoz az s annál vehemensebb az erő, melylyel az kitör s eget kényen, eget is szerez magának.

Igy lenne ez hazánkban is, ha a reakció emberei meg tudnák ezáltal akadályozni az előbbi cikkemben említett törvényjavaslatoink törvényerőre emelkedését.

Nem kell jószellem annak megjelölésére, hogy ezen eszméket semmiféle erő

és hatalom ki nem törülheti többé nemzetünk lelkéből. Annak a zászlónak, melyre annál két liberális nagy eszme van fölírva, fennem lobogva, diadálra kell jutni előbb vagy utóbb; meg lehet ezt a zászlót akár hajítani is, de sárba tiporni többé nem lehet, mert a rajta lévő eszme él, elfoglalta szívünket, behatolt gondolatvilágunkba, attól többé szabadságnak nemcsak nem akarunk, de nem is tudunk, mert az eszmét megölni nem lehet.

Mi lesz hát akkor, ha a két törvényjavaslat ezáltal nem válhatik a főrendiházi ellenzék magatartása miatt törvénygyé?

Vívódás, forrongó küzdelem az élet legmélyebb rejtekeiben, mely bizonyára nagyon sokszor kitör a napvilágra a felszínre s megmegrázza társadalmi életünk épületének fundamentumait.

Nem vallási, hanem társadalmi kérdések ezek, s bizonyos dolog az, hogy a mit az egyházak ügyeinek forrongása átvett a maga hitvallási társadalmi élet mezejére, éppen úgy a mit a társadalom a maga egészében tesz, az áthatol az egyházak területére is s ottan esetleg könnyen felzavarja a lelkiismereti világ tengerének mély vizét.

Bizonyos dolog az, hogy ha a megkezdett nagy munka most felmarad, ezt a mi egyházaink mindannyian nagyon meg fogják érezni.

Érezni és fájlalni fogja azt a hatalmas róm. kath. egyház is.

Mert nem úgy áll-e a dolog, hogy ezen egyház egyes vezértitkári voltak azok, kiknek ellenállás megőrt a két törvényjavaslattal sorsa?

Tudja azt minden gondolkodó ember, hogy nem a róm. kath. egyházat, hanem

annak ezen ügyben előtérbe állott vezéremereit terhelte a felelősség, — ámdé tagadatlanul, hogy a nagy tömeg magát az egyházat, annak tanait, szervezetét fogja okolni; s ha vannak, a mint hogy igen nagy számban vannak, a róm. katolikusok közt is olyanok, kiket a felvilágosodás ragyogó szelleme magával ragadott, kik örömmel láttak volna a szabadelvű törvényjavaslatoink melletti éltelbelépésért: azok ön-kéntlenül is elhidegülték saját egyházuktól s szívesen menekülnek annak jarmái alatt.

Is a protestáns egyházak? Annyi baj és küzdelem jutott eddig is osztályrészükhöz, hogy nagy szükségük volna erőik összeszedésére.

Bajlódni és küzdeni fognak, — szellemi irányra parancsolja ezt, — bajlódni és küzdeni fognak a már egyszerű felvetett eszmék teljes megelégedéséért. A helyett, hogy saját benső gyengeségeik gyógyítására fordíthatnák gondolataikat, más egyházak benső ügyeivel is törődni lesznek kénytelenek.

S miért mindez?

Mert a világság fénye meg nem tört meg teljesen a sötétség erejét; mert egyesek a társadalom, a nemzet legelőtérbe szorított elöltséi is belunaják szemeket, befogják füleiket s a felekezeti dogmák szemüvegén keresztül bírálják meg a kor minden mozgató eszméjét.

Én is szeretem egyházam dogmáit, megesküdtem tiszteletben tartásukra s meg is tartom eskümet, mert a hit világában szükségeseink látom és tartom a dogmákat.

De ha van politikai élet és meggyőződés, melyet hazám külső és belső jólétére; ha külső és belső életében nagygy, szabaddá, felvilágosodottá óhajtanám

TÁRCA.

Apróságok.

Nehéz kérdés.

- Hogy sikerült a szigorlat?
- Rosszul. Megbuktam.
- Nehéz kérdéseket kaptál?
- Az ám! Különösen az utolsóra volt nehéz feladni.
- Mit kérdeztek?
- Hogy melyik részt tanulmányoztam a legjobban.

Psichológia.

A virágirus leány megöszlött egy urat, ki egy szép holgygyel sőtél.

- Tetszik virág?
- Az ur virágcsinája?
- Nem kell.
- A leányka mosolyog.

Sorozatok.

- Ön rövidlítő?
- Igenis.
- A hallásai rossz?
- Igenis.
- Hát a szájhangja?
- Remélem, hogy az is rossz.

A rászédelt Gyurka.

- Mit bögés Gyurka olyan keservesen?
- Azt bögök, mert levágták a hajamat.
- Hát minek bögés, hiszen az nem fáj.
- Hiszen éppen azért bögök, mert a mama azt mondta, hogy ha fáj, akkor esekoládát kapok.

Bosszu.

- Mégis csak gyűlölet! Kidobott ez a hitvány korezmáros. Hanem jól van, azért is itt maradtok a földön fetorgó reggelig, hogy lássa az egész város, micsoda korezmia ez, miféle népség jár bele.

Jó szándék.

- Rendelteszt: Nem elég, hogy elbicezzel, még ezüst kanalat is lop?
- Váddt: Jó szándékból tettem.
- Rendelteszt: Monnyiben?
- Váddt: El akartam zálogosítani, hogy kifizethessen a csechelet.

Kedélyesen.

- Szabónak (Dokoray Abeti jogászhoz): Igen, nem is megyek én el innen, a míg a pénzemet nem kapom!
- Bodányi: Akkor, kedves Czörnassy ur, beszéljen a szabasszonyfal. En nyolcz nap múlva kihuzokölködem.

A vásári bodeban.

Asszony: Aztán igazán olyan tartós ez a szövet?

Boltos: De még milyen! Valósággal örökké tart, aztán még mindig ruhát lehet csinálni belőle a gyerekeknek.

Bírósg előtt.

Bíró: Mondja meg, mikor született?

Váddt: (Mélyen hallgat).

Bíró: Nos, hát miért nem beszél? Mikor van a születésnapja?

Váddt: Minak mondjam meg, ugysem ajánldok nekem semmit se a bíró ur!

Kellenetlen.

- Nos kolléga, hogy megy a nőorvosi praxise?
- Köszönöm rosszul, az összes betegem azt akarják, hogy elvegyem őket feleségül.

Bossz.

- Hogy tetszik az új lakásod?
- Jó, csak a szomszédomban azt azzal, hogy folyton verik.
- Bosszad meg magad.
- Hogyan?
- Végig egy harmonikát és játszási rajta.
- Hiszen már megfáradt, éppen azért vette szomszédom a verik.

